



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 8 stycznia 2025 r.

Poz. 244

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NP-II.4131.1.369.2024.5

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 31 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.).

orzekam

nieważność w zakresie zwrotu „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy” punktów V w załącznikach nr 1 i 2 do załącznika nr 1 do uchwały nr XII/111/2024 Rady Gminy Komorniki z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad, trybu przyznawania, pozbawiania i wysokości stypendiów sportowych za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz przyznawania nagród pieniężnych zawodnikom osiągającym wysokie wyniki sportowe i trenerom wyróżniającym się osiągnięciami w działalności sportowej – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 28 listopada 2024 r. Rada Gminy Komorniki podjęła uchwałę XII/111/2024 Rady Gminy Komorniki z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie określenia zasad, trybu przyznawania, pozbawiania i wysokości stypendiów sportowych za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz przyznawania nagród pieniężnych zawodnikom osiągającym wysokie wyniki sportowe i trenerom wyróżniającym się osiągnięciami w działalności sportowej, zwaną dalej „uchwałą”. Załącznik nr 1 do uchwały stanowi „Regulamin określający szczegółowe zasady i tryb przyznawania zawodnikom stypendiów sportowych za osiągnięcia sportowe oraz nagradzania zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe i trenerów wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej”. Załącznikami do powyższego regulaminu są natomiast wzory zatytułowane „wniosek o przyznanie stypendium sportowego” (załącznik nr 1) oraz „wniosek o przyznanie nagrody pieniężnej” (załącznik nr 2) – zwane dalej wspólnie „załącznikami do regulaminu”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 7 ust. 1 pkt 10 i art. 18 ust. 1, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 31 i art. 35 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1488)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 5 grudnia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjętej uchwały stanowią przepisy art. 31 ust. 1 i 3 oraz art. 35 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1488, zwanej dalej „ustawą”). Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe (art. 31 ust. 1 ustawy). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania

oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy (art. 31 ust. 3 ustawy). Jednostki samorządu terytorialnego mogą również ustanawiać wyróżnienia i nagrody pieniężne dla trenerów oraz innych osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej (art. 31 ust. 5 ustawy). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określi warunki i tryb przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych, o których mowa w ust. 5, oraz rodzaje wyróżnień i wysokość nagród pieniężnych, biorąc pod uwagę znaczenie osiągnięć dla danej społeczności lokalnej (art. 35 ust. 6 ustawy).

Uchwała podejmowana na podstawie 31 ust. 1 i 3 oraz art. 35 ust. 5 i 6 ustawy stanowi akt prawa miejscowego (por. wyrok NSA z 13 maja 2022 r., III OSK 5303/21 oraz wyrok WSA w Krakowie z 7 grudnia 2016 r., II SA/Kr 1192/16). Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach ustaw. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Podejmując powyższą uchwałę, rada gminy jest zatem zobowiązana do pełnej realizacji upoważnienia ustawowego oraz do ścisłego przestrzegania jego zakresu. Zarówno brak pełnej realizacji delegacji ustawowej, jak i jej przekroczenie w uchwale podjętej przez organ stanowiący gminy stanowi istotne naruszenie prawa.

W punkcie V załączników do regulaminu ustanowionego uchwałą, w ramach oświadczenia składanego przez wnioskodawcę, umieszczono zwrot: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy”.

Organ nadzoru stwierdza, że powyższe sformułowanie wprowadzono bez podstawy prawnej. Żaden z przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17, ze zm., zwanej dalej – „k.k.”), w tym art. 233 § 1, nie stanowi podstawy przypisania odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia przez osobę ubiegającą się na podstawie uchwały rady gminy o przyznanie nagrody lub wyróżnienia za wyniki sportowe bądź o przyznanie wyróżnienia lub nagrody pieniężnej dla trenera czy innej osoby wyróżniającej się osiągnięciami w działalności sportowej.

Wyjaśnić należy, że postanowienia art. 233 k.k. dotyczą przestępstw składania fałszywych: zeznań (§ 1 - 3), opinii, ekspertyz lub tłumaczeń (§ 4 - 4a) oraz oświadczeń (§ 6). Podkreślenia wymaga, że przestępstwa fałszywych zeznań można dopuścić się w postępowaniu sądowym albo też w innym postępowaniu, przy czym ustawodawca wymaga, by było to postępowanie prowadzone na podstawie ustawy. W uzasadnieniu postanowienia SN z 2 lutego 2004 r., V KK 168/03, stwierdzono: „Zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy przez świadka w postępowaniu innym niż sądowe wypełnia znamię czynności sprawczej przestępstwa określonego w art. 233 § 1 k.k. wtedy, gdy toczy się ono na podstawie ustawy, której przepisy stanowią, że zeznanie świadka służy za dowód w tym postępowaniu i uprawniają zarazem przyjmującego zeznanie do uprzedzenia świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania”. Ustawodawca w art. 233 § 6 k.k. rozciąga odpowiedzialność za składanie fałszywych zeznań również na składanie fałszywych oświadczeń przyjmując, że: „Przepisy § 1 - 3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej”.

W uzasadnieniu wyroku WSA w Kielcach z 25 października 2012 r., I SA/Ke 506/12, stwierdzono: „Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań)”. Takiego

upoważnienia nie może kreować akt rangi podstawowej (por. wyrok NSA z 11 lipca 2017 r., II FSK 1219/17).

Podsumowując, zdaniem organu nadzoru kwestionowane zapisy zawarte w punktach V załączników do regulaminu zostały ustanowione bez podstawy prawnej i równocześnie wykraczają poza delegację wynikającą z art. 31 ust. 1 i 3 oraz art. 35 ust. 5 i 6 ustawy. Stanowi to istotne naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności powyższych zapisów.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Komorniki

Wójt Gminy Komorniki